

Utbildningsutskottet

Datum för mötet: 2018-08-22

Närvarande (beslutande): Per Berglund, *ordförande*, prodekanus
Linda Barman
Mats Boij
Mats Engwall
Anne Håkansson, via länk
Maria Håkansson
Sofia Ritzén,
Jan Scheffel
Massimiliano Colarieti Tosti, via länk
Jonathan Edin
Emma Riese
Sebastian Wahlqvist

Närvarande (övriga): Karin Almgren, *sekreterare*
Alice Eklund
Margareta Karlsson
Carina Kjörling
Fredrik Lundell, enhetschef på institutionen för lärande § 5
Anna Jerbrant, GA ITM § 6
Sandra Tibbelin, PA Ämneslärarutbildning med inriktning mot teknik,
årskurs 7–9 § 6
Gunnar Tibert, GA SCI § 7
Magnus Johansson § 10

---

§ 1 Sammanträdet öppnas

Ordförande öppnar mötet och välkomnar ledamöterna till höstterminens första möte. Särskilt hälsas THS:s nya representanter Jonathan Edin och Emma Riese (doktorandrepresentant) välkomna.

§ 2 Utseende av justerare

Mats Engwall utses att, tillsammans med ordförande, justera protokollet från dagens sammanträde.

§ 3 Fastställande av föredragningslista

Följande fråga anmäls:

- a) Studenters begäran att få exjobbets betyg "P" översatt till ECTS-skalan (Anne Håkansson)

Med detta tillägg fastställs föredragningslistan.

§ 4 Protokoll från föregående sammanträde

Under § 6 Programbeskrivningar och allmänna studieplaner för ämnen på forskarnivå noteras att utbildningsutskottet har godkänt programbeskrivningar som inte är formulerade i enlighet med utskottets tidigare beslut.

Ordförande meddelar att arbetsgruppen för antagning till utbildning på forskarnivå under § 8 fortfarande är under tillsättning. Under § 11 VFU-kurser rättas ”CL-studenterna” till ”CLGYM-studenterna”. Ordförande har haft kontakt med Carl-Mikael Zetterling angående självplagiering, enligt uppdraget under § 12, och att dialogen ska fortsättas.

§ 5 Tidplan för införande av obligatorisk kurs för examinatorer

På utbildningsutskottets möte 2018-05-03 fick ITM-skolan i uppdrag att ta fram en tidplan för utvecklingen och införandet av en obligatorisk kurs för KTH:s examinatorer. Fredrik Lundell har bjudits in till mötet för att redogöra för den tidplan som nu tagits fram.

Fredrik Lundell inleder med att berätta om erfarenheter från den examinatorskurs som finns i Canvas idag och reflektioner inför en kommande kurs. Det är viktigt att kursen är flexibel och lätt att göra justeringar i, så att inte hela kursmoduler måste göras om när förändringar görs i till exempel styrdokument eller lagtext. Innehåll rörande examination av examensarbeten och handledning av doktorander föreslås också i fortsättningen finnas i separata kurser.

Därefter presenterar Fredrik Lundell två tidplaner. Planerna utgår från projektstart höstterminen 2018 och innehåller hållpunkter för tillsättning av arbets- och referensgrupp, lansering av testversion och förankringsarbete. Enligt båda planerna kan en färdig kurs ges på svenska med start höstterminen 2020. Planerna skiljer sig åt såtillvida att den ena planen tillåter mer tid för tillsättning av arbets- och referensgrupp, vilket skulle innebära att en engelsk version av kursen lanseras vårterminen 2021 i stället för att startas samtidigt med den svenska versionen höstterminen 2020.

Fredrik Lundell har också frågor till utbildningsutskottet rörande vem som ger respektive tar emot uppdraget, vem som utser arbets- och referensgrupp, vem som har rätt att fatta beslut om kursinnehåll och vilka resurser som finns för uppdraget.

Mötet diskuterar bland annat kursens innehåll och om den ska vara poänggivande eller ges som en personalutbildning. Kursen kan ses som minimikrav och som ett stöd för fortsatt samtal om examination på skolorna. En webbaserad kurs kan möta utbildningsutskottets önskemål om en flexibel och lättillgänglig kurs. Mötet ser storträffen i november som en arena för informationsutbyte och diskussion kring kursen.

Utbildningsutskottet uppdrar åt ordförande, enhetschefen på institutionen för lärande (Fredrik Lundell), Linda Barman samt en representant från THS att ta fram ett förslag på en kurs med fokus på myndighetsutövning och rättssäker examination till utbildningsutskottets möte 2018-11-08.

§ 6 Återkoppling kring ämneslärarutbildning med inriktning mot teknik, årskurs 7-9

KTH:s ämneslärarutbildning med inriktning mot teknik, årskurs 7-9 har diskuterats på flera av utbildningsutskottets möten. På mötet 2018-02-20 fick ITM-skolan i uppdrag att ta fram en handlingsplan för det fortsatta arbetet med utveckling av utbildningen. Anna Jerbrant, GA på

ITM-skolan, och Susanne Tibbelin, PA för *Ämneslärarutbildning med inriktning mot teknik, årskurs 7–9*, berättar om utbildningen och om arbetet som utförts under våren.

Utbildningen leder till högskoleingenjörsexamen och ämneslärarexamen för årskurs 7-9 med första ämne teknik och andra ämne matematik. Studenterna kommer läsa 120 hp teknik och 60 hp matematik, och uppfyller därmed kraven för båda ämnena. Programmet omfattar totalt 270 hp och läses under fyra år, inklusive två sommarterminer. År ett, två och fyra läses tillsammans med högskoleingenjörsstudenter på KTH Södertälje, och år tre och sommarterminerna läses på KTH Campus.

De synpunkter utbildningsutskottet tidigare lämnat har rört matematikinnehållet samt att en röd tråd genom utbildningen saknats. Utbildningen har nu förstärkts med fler sammanhållna matematikpoäng och en jämförelse med liknande utbildningar på Göteborgs universitet, Uppsala universitet, Stockholms universitet och Mälardalens högskola har genomförts. Stora likheter finns i matematikinnehåll vad gäller algebra, envariabelanalys, geometri och statistik. Övriga matematikkurser skiljer mer mellan utbildningarna, vilket delvis förklaras av att mängden matematik i de jämförda utbildningarna varierar från 45 till 120 hp. Som exempel är flervariabelanalys en kurs som valts bort i den föreslagna utbildningen eftersom den inte behövs för varken högskoleingenjörstudier eller ämneslärarutbildning för årskurs 7-9. KTH är idag ensamt om att ha med programmering i matematikkurserna, men andra universitet och högskolor väntas följa efter.

Anna Jerbrant berättar också att ett lektorat i matematikdidaktik nu är klart för utlysning. Lektorn väntas vara på plats för att arbeta med utvecklingen av kurserna i utbildningens senare del.

Mötet diskuterar. Flera av ledamöterna anser att en tydlig förbättring skett vad gäller de synpunkter utbildningsutskottet tidigare lämnat och att kritiken därför inte längre kvarstår. Vissa ledamöter vidhåller uppfattningen att den föreslagna utbildningen inte motsvarar den tidigare inrättade, nu vilande, *Ämneslärarutbildning med inriktning mot teknik, årskurs 7-9*.

Ordförande tackar Anna Jerbrant och Sandra Tibbelin för genomgången.

Utbildningsutskottet uppdrar åt ordförande att förankra med rektor att den aktuella planen ryms inom det etablerade programmet *Ämneslärarutbildning med inriktning mot teknik, årskurs 7-9* och därefter återkoppla till utbildningsutskottet.

§ 7 Utvärdering och uppföljning av arbetet med kursvärdering och kursanalys

V-2017-0178

Anvisning om kursvärdering och kursanalys vid KTH gäller från 2107-09-26. På mötet lyfts frågan om uppföljning av implementeringen och utvärdering av anvisningen.

Mötet diskuterar. Erfarenheter från ledamöter visar att arbetet med kursanalys inte fungerar som det är tänkt överallt på KTH. Information om de nya anvisningarna verkar inte ha nått ut till alla enheter. Mötet diskuterar om anvisningarna kan förbättras för att bättre driva utveckling av KTH:s utbildningar. Det är ännu för tidigt att se effekter av de nuvarande anvisningarna i utbildningar som helhet, men på kursnivå bör resultat finnas.

Utbildningsutskottet uppdrar åt arbetsgruppen för ny anvisning om kursvärdering och kursanalys vid KTH (Alice Eklund (UF/PLU), Jan Scheffel, Mats Boij, Anne Håkansson samt representant från THS) att undersöka hur kursvärderingar, kursmöten och kursanalyser genomförs och hålls tillgängliga för studenter och andra på KTH. Utifrån undersökningen kan gruppen föreslå justeringar av gällande anvisning. Gruppen ska också se över hur anvisningen kan utökas till att omfatta KTH:s behörighetsgivande förutbildningar. Resultatet ska delrapporteras vid utbildningsutskottets möte 2018-11-08.

§ 8 Förkortad tentamenstid för grundläggande kurser i matematik

Frågan om hur förkortad tentamenstid från fem till tre timmar påverkat examinationen och genomströmningen har lyfts på ett av utskottets tidigare möten.

Gunnar Tibert, GA SCI, berättar att inga effekter på genomströmningen kan ses efter övergången. Syftet med att ha färre uppgifter, och därför också kortare skrivtid, har varit att fokusera examinationen på kursernas centrala mål i samband med att målrelaterade betygsriterier infördes. Tre timmars tentamen är också mer likt de skrivningar studenterna är vana vid från gymnasiet och mer i samstämmighet med hur det ser ut på andra universitet. Positivt är också att rättningsarbetet minskas.

Statistik för grundkurserna i algebra och geometri, envariabelanalys samt flervariabelanalys visar att studenter som aktivt deltar i seminarier under kursernas gång har goda möjligheter att klara tentamen. Viktigt för goda resultat och genomströmning är att svårighetsgraden på seminarieuppgifterna överensstämmer med svårigheten på tentamen. Att seminarieuppgifterna i envariabelanalyskursen under höstterminen 2017 var på för låg nivå tros ligga bakom att resultaten på tentan var lägre än tidigare år.

Ordförande tackar Gunnar Tibert för genomgången.

§ 9 Arbetsgrupp för kvalitetssäkring av examination

V-2018-0736

På utbildningsutskottets möte 2108-03-28 diskuterades prioriterade frågor att arbeta vidare med under utskottets sista mandatperiod. Bland punkterna finns kvalitetssäkring av examination. I dag finns på KTH anvisningar om hur skriftlig tentamen ska genomföras, men anvisningar för all annan typ av examination saknas.

Mötet diskuterar. KTH strävar efter en bredd i examinationen och därför blir det skevt att det endast finns anvisningar för skriftlig tentamen. Det är därför viktigt att en arbetsgrupp går försiktigt fram så att inte viktiga initiativ till alternativ examination kvävs. Mötet ger förslag på personer att engagera i arbetsgruppen.

Utbildningsutskottet uppdrar åt ordförande att utse en arbetsgrupp utifrån mötets diskussion. Från utbildningsutskottet deltar Massimiliano Colarieti Tosti, Linda Barman, Maria Håkansson och representant från THS. Karin Almgren (UF/PLU) är sammankallande.

Gruppens uppdrag är att inför framtagandet av ett styrdokument inventera behov, olika typer av examination och vilka dokument som redan finns framtagna. Arbetsgruppen ska delrapportera sitt arbete till utbildningsutskottet under hösten 2018 och komma med en slutrapport under våren 2019.

§ 10 Förslag till anvisning för regelbunden granskning av utbildningar på alla nivåer

V-2015-0588

Utbildningsutskottets arbetsgrupp för intern kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning av KTH:s utbildningar presenterar utkast till förslag om anvisning för regelbunden granskning av utbildningar på alla nivåer. Utbildningsutskottet har ombetts att lämna synpunkter på de föreslagna principerna för skolornas arbete med de regelbundna granskningarna.

Magnus Johansson berättar kort om bakgrunden och gruppens arbete.

Mötet diskuterar. Följande synpunkter bör beaktas till nästa version av anvisningarna:

- Det behövs en förklarande ingress. I sammanfattningen nämns t.ex. inte den kontinuerliga granskningen.
- I inledningens första stycke diskuteras formuleringarna ”hög kvalitet innebär” och ”rätt förutsättningar”. Förtydliganden önskas beträffande vad detta innebär.
- Utbildningsprogrammen och dess ingående kurser bör utvärderas i förhållande till programmålen och inte direkt till målen i högskoleförordningen.
- Det bör framgå att respektive skola avgör huruvida en sakkunnig är pedagogiskt kompetent.
- Sakkunniga granskare ska inte rekryteras från aktuell skola och inte heller ha kopplingar till det granskade programmet.
- Resultatet av den regelbundna granskningen ska ske till fakultetsrådet.
- Huruvida resultatet ska ”publiceras av skolans ledning på KTH:s centrala webb” eller om formuleringen ”tillgängliggörs” är lämpligare.

I övrigt har utbildningsutskottet inga synpunkter.

Ordförande tackar arbetsgruppen för sitt arbete och Magnus Johansson för genomgången.

§ 11 Kursvärderingar och studentengagemang

Jan Scheffel presenterar en frågeställning kring möjligheterna att utforma relevanta, obligatoriska kursenkäter som kan integreras i kurser på grundutbildningsnivå.

Frågeställningen grundas i den låga svarsfrekvens som webbaserade kursenkäter har och i den tunga administrationen av pappersenkäter. Jan Scheffel konstaterar att deltagande i kursvärdering, enligt högskoleförordningen, är studentens rättighet, men inte skyldighet. I presentationen ges exempel på hur olika universitet arbetat med att höja svarsfrekvensen, bland annat genom att göra kursenkäten obligatorisk, vilket enligt tillsynsbeslut från HSV inte anses tillåtet. Jan Scheffel menar därför att för att kunna göra kursenkäter obligatoriska måste de vara en integrerad del av undervisningen och läraaktiviteterna.

Fördelar med integrerade kursenkäter är att de ger ökad kontakt med studentgruppen, uppfattas som mer aktuella och kan bidra till lärande genom att studenterna får reflektera kring sitt lärande under kursens gång. Kursvärderingen kan på så sätt bli en viktig del i arbetet med ”constructive alignment”, i enlighet med tidigare arbete av Kristina Edström (Higher Education Research & Development Vol. 27, No. 2, June 2008, 95–106).

Mötet diskuterar. Låg svarsfrekvens är ett stort problem för enkäter som bygger på bred representation av studentgruppen. Öppna frågor av typen "Hur kan kursen förbättras?" kan ge viktig information till kursutvecklingsarbetet även om få personer svarar. Olika verktyg kan vara användbara i olika situationer. Ett större utbud av kursvärderingsverktyg skulle kunna vara värdefullt för lärare på KTH. Mötet tycker att frågeställningen är intressant och anser att den bör diskuteras ytterligare vid nästa "storträff".

Utbildningsutskottet uppdrar åt Jan Scheffel att förbereda en punkt kring "obligatoriska/integrerade kursenkäter" till storträffen i november.

§ 12 Meddelanden

Meddelandena läggs till handlingarna:

§ 13 Övrig fråga

Följande frågor anmäls:

- a) Studenters begäran att få exjobbets betyg "P" översatt till ECTS-skalan (Anne Håkansson), bordläggs till kommande möte.

§ 14 Sammanträdet avslutas

Ordförande tackar ledamöterna och avslutar mötet.

Vid protokollet

Karin Almgren, *sekreterare*

Justeras

Per Berglund
Ordförande

Mats Engwall
Justerare